

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Türk Kültür Tarihi	TAR215	3	3 + 0	5,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (Yüz yüze)				
Amaç	Bu dersin amacı, Orta Asya'da ortaya çıkan ve gelişen Türk kültürünün tarihsel süreç içerisindeki oluşumunu, temel özelliklerini, toplumsal yapısını, sanatını, inanç sistemlerini ve diğer kültürel unsurlarını kapsamlı biçimde incelemektir. Öğrencilerin, Orta Asya Türk kültürünün kökenleri, tarihsel evreleri, çevre uygarlıkları ilişkileri ve günümüze uzanan etkileri hakkında bilgi ve analiz yeteneği kazanmaları hedeflenmektedir.				
Ders İçeriği	Türk Kültür Tarihi (Türkistan Kültürü) dersi, Türklerin tarih sahnesine çıktıkları Türkistan bozkırlarında şekillenen kültürel yapılarını çok boyutlu olarak ele alır. Dersin başlangıcında, Türkistan'ın coğrafi özellikleri ve bu coğrafyanın Türk kültürünün oluşumundaki rolü incelenir. İlk Türk topluluklarının sosyal organizasyonları, göçebe yaşam tarzı, aile ve boy yapısı, liderlik ve yönetim anlayışı detaylandırılır. Hunlar, Göktürkler, Uygurlar, Karluklar, Kırgızlar, Oğuzlar ve diğer Türk topluluklarının kültürel mirası, devlet teşkilatlanmaları ve toplumsal düzenleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilir. Türkistan Türklerinin tarihinde Şamanizm, Maniheizm, Budizm ve İslamiyet ile ilişkileri anlatılır. Türklerin sözlü edebiyatı, destanları (Alp Er Tunga, Oğuz Kağan, Manas vb.), mitolojileri, halk hikâyeleri ve atasözleri üzerinde durulur. Sanat ve el sanatları, süsleme, mimari, halı-kilim dokumacılığı, madencilik ve taş işçiliği gibi alanlarda ortaya çıkan özgün eserler örneklerle ele alınır. Dil ve yazı tarihindeki gelişmeler, Orhun Yazıtları, Uygur alfabesi ve diğer yazılı belgeler üzerinden incelenir. Türkistan Türk kültüründe müzik, dans, eğlence ve spor (örneğin atlı sporlar, güreş ve geleneksel oyunlar) gibi sosyal hayatın vazgeçilmez unsurları da dersin önemli başlıkları arasındadır. Ayrıca, göçebe ve yerleşik yaşam tarzlarının kültürel sonuçları, şehirleşme ve ticaretin kültüre etkisi, komşu uygarlıkları (Çin, İran, Hint, Bizans) karşılıklı etkileşimleri detaylandırılır. Son olarak, Türkistan Türk kültürünün günümüze ve modern Türk toplumlarına yansımaları, kültürel süreklilik ve değişim süreçleri tartışılır. Bu ders, öğrencilerin Türkistan Türk kültürünü bütüncül, karşılaştırmalı ve analitik bir bakış açısıyla kavramalarını amaçlar.				
Ders Veren	Doç. Dr. Seda YILMAZ WURGUN				
Ders Kaynakları	İbrahim Kafesoğlu, Türk Milli Kültürü, İstanbul 1997., Bahaeddin Ögel, Türk Kültürünün Gelişme Çağları, Zeki Velidi Togan, Umumi Türk Tarihine Giriş, Timur Kocaoglu, Türkistan'da Yenileşme Hareketleri, Bahaeddin Ögel, Türk Mitolojisi				

Hafta	Konu
1	Dersin Amacı, Kaynakları, Kültür ve Kültür Kavramı, Kültür ve Medeniyet Farkı, Kültürel değerlerin oluşumunu etkileyen faktörler
2	Türklerde devlet fikri (Millet, ülke, hâkimiyet, teşkilat); Hakimiyet anlayışı (hakimiyetin ilahi temelleri, hakimiyetin intikali)
3	Türklerde devlet başkanı (hükümdarlık sembolleri, devlet başkanının özellikleri); idari yapı ve özellikleri; Hukuk
4	Türklerde Ordu (Teşkilat, Savaş araç ve gereçleri, askeri eğitim)
5	Türklerde Sosyal Hayat: Sosyal Yapı (Aile, boy, bodun); Orta Asya Türklerinde bayram ve festivaller
6	Türklerde ekonomik hayat: besicilik, tarım ve ticaret
7	Türklerde beslenme ve giyim-kuşam
8	ARASINAV
9	Türklerde din ve din kültürü: Gök Tanrı Dini, Atalara saygı ve bağlılık, tabiat kuvvetlerine inanma, diğer dinler
10	Türklerde Sanat ve Türk Sanatı kavramının oluşumu: Resim, heykel, mimarlık ve müzik
11	Türklerde yerleşik hayata geçiş ve şehirleşme
12	Türklerde yazı dili ve edebiyatı: Yazı, dil, edebiyat (destanlar, efsaneler)
13	Türklerde Bilim ve Zaman Hesabı (takvim)
14	Türklerde Düşünce ve Ahlak- Değerlendirme

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotları	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme	Gösterim	1	5
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim, eleştirel düşünme, soru geliştirme, yönetsel beceriler, takım çalışması	Grup Çalışması	2	2
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması	Beyin Fırtınası	1	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	1	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim, Dinleme ve anlamlandırma, yönetsel beceriler	Seminer	15	3
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, durumları işleme, soru geliştirme, yorumlama, sunum	Sözlü	1	1
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Ara Sınav 1		1	1
Final		1	1
Ödev (Sunum)		1	1
Ders İş Yükü:		128	
AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):		5,02	

Program Çıktıları

1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiği bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceği engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğini bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve millî varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11	PÇ12	PÇ13	PÇ14
Kültür ve Medeniyet kavramları ile bu kavramlar arasındaki farklılıkları karşılaştırır.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türklerde Sosyal hayatı değerlendirir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/398068>